

NÂNG CAO CHẤT LƯỢNG BÀI VIẾT VỀ KINH TẾ TRÊN CÁC ẢN PHẨM CỦA TẠP CHÍ CỘNG SẢN

CHI BỘ BAN KINH TẾ

Là Ban chuyên môn đặt dưới sự lãnh đạo trực tiếp và thường xuyên của Ban Biên tập Tạp chí Cộng sản, có chức năng nghiên cứu, tuyên truyền những vấn đề lý luận trên lĩnh vực kinh tế, đặc biệt những vấn đề lý luận và thực tiễn trong lĩnh vực kinh tế của Việt Nam và thế giới, việc tổ chức các bài viết về kinh tế trên các ấn phẩm của Tạp chí là nhiệm vụ chính trị trọng tâm của Ban Kinh tế, đồng thời cũng là của Chi bộ Ban Kinh tế.

1. Trong nhiệm kỳ vừa qua, các bài viết trên lĩnh vực kinh tế trên Tạp chí Cộng sản đều từ phân tích những vấn đề lý luận, gắn với những vấn đề thực tiễn đang đặt ra trong lĩnh vực kinh tế và đề xuất giải pháp, kiến nghị cho công tác lý luận cũng như công tác quản lý, điều hành và giải quyết những vấn đề do thực tiễn cuộc sống đặt ra. Nội dung các bài viết tập trung vào các vấn đề chính sau:

Thứ nhất, những vấn đề lý luận về xây dựng nền kinh tế thị trường định hướng xã hội chủ nghĩa. Làm rõ và ngày càng hoàn thiện hơn nhận thức về nền kinh tế thị trường, kinh tế thị trường định hướng xã hội chủ nghĩa. Về cơ sở khoa học của việc kết hợp thị trường với định hướng xã hội chủ nghĩa; về vai trò điều tiết và giữ vững định hướng phát triển của nhà nước trong nền kinh tế thị trường; về những vấn đề cần giải quyết trong quá trình xây dựng thể chế kinh tế thị trường và bảo đảm định hướng xã hội chủ nghĩa; về mối quan hệ giữa nhà nước, thị trường và xã hội;...

Thứ hai, đẩy mạnh công nghiệp hóa, hiện đại hóa theo định hướng xã hội chủ nghĩa. Phân tích những nội dung cơ bản, các bước thực hiện, phương thức tiến hành của công nghiệp hóa, hiện đại hóa; những nội dung cụ thể, như thực hiện công

ng nghiệp hóa, hiện đại hóa nông nghiệp, nông thôn; chuyển dịch cơ cấu kinh tế (cơ cấu ngành, cơ cấu sản xuất, cơ cấu đầu tư, cơ cấu vùng kinh tế, cơ cấu về khai thác lợi thế so sánh, cơ cấu thành phần kinh tế...); về cuộc Cách mạng công nghiệp lần thứ tư; về kinh tế số và chuyển đổi số;...

Thứ ba, các thành phần kinh tế và chế độ sở hữu trong phát triển nền kinh tế thị trường định hướng xã hội chủ nghĩa. Đề cập đến nhiều khía cạnh và phân tích các vấn đề có liên quan, như kinh tế tư nhân, kinh tế nhà nước, chính sách thuế khuyến khích phát triển kinh tế nhiều thành phần... Đặc biệt, nhiều bài bàn luận về vị trí, vai trò của kinh tế nhà nước, về đổi mới và nâng cao hiệu quả doanh nghiệp nhà nước; về kinh tế tập thể, hợp tác xã kiểu mới; về kinh tế tư nhân và vị trí, vai trò động lực của khu vực này.

Thứ tư, xây dựng nền kinh tế độc lập tự chủ. Phân tích vấn đề xây dựng nền kinh tế độc lập tự chủ trong điều kiện phát triển nền kinh tế thị trường định hướng xã hội chủ nghĩa từ nhiều khía cạnh, như vị trí, tầm quan trọng của việc xây dựng nền kinh tế độc lập, tự chủ; vai trò của doanh nghiệp, đặc biệt doanh nghiệp tư nhân trong xây dựng nền kinh tế độc lập tự chủ và hội nhập kinh tế quốc tế; nền kinh tế độc lập, tự chủ và chủ nghĩa xã hội; độc lập tự chủ và hội nhập kinh tế quốc tế; độc lập, tự chủ và toàn cầu hóa...

Thứ năm, chủ động hội nhập kinh tế quốc tế. Đề cập đến nhiều khía cạnh khác nhau trong quá trình chủ động hội nhập kinh tế quốc tế, như thực hiện chỉ thị của Bộ Chính trị về hội nhập, thương mại, vụ kiện thương mại, nhãn hiệu hàng hóa, năng lực cạnh tranh cả ba cấp độ, các ngành và các địa phương, doanh nghiệp,... Khi Việt Nam tham gia ngày càng sâu rộng kinh tế quốc tế với việc tham gia các FTA thế hệ mới, đã có nhiều bài viết phân tích những cơ hội, thách thức cùng với thuận lợi và khó khăn của Việt Nam khi tham gia sân chơi này.

Đặc biệt trong thời gian gần đây, khi đất nước có những bước chuyển mình chuẩn bị cho kỷ nguyên phát triển mới, Ban Kinh tế đã chủ động đặt, viết các tuyên bài phục vụ chủ trương lớn của Đảng, đặc biệt các bài viết về phát triển kinh tế tư nhân, về đẩy mạnh khoa học, công nghệ, đổi mới sáng tạo; về hoàn thiện thể chế,... Đồng thời, có nhiều bài viết phục vụ tuyên truyền Kết luận số 123 của Bộ Chính trị về mục tiêu tăng trưởng từ 8% trở lên trong năm 2025 và hai con số trong các năm tiếp theo.

2- Tình hình thế giới và trong nước có nhiều biến động khôn lường, đặc biệt những thay đổi cùng với cuộc Cách mạng công nghiệp lần thứ tư, làn sóng chuyển đổi số,... Trong nước, với những thành tựu vượt bậc sau 40 năm tiến hành công cuộc

đổi mới, đất nước đang bước vào kỷ nguyên phát triển mới với 2 mục tiêu 100 năm. Sự nghiệp đổi mới đất nước và hội nhập quốc tế đã và đang xuất hiện nhiều vấn đề mới cả về lý luận và thực tiễn cần phải được nghiên cứu, xử lý, giải quyết kịp thời.

Ngày 28-12-2024, Bộ Chính trị ban hành Quyết định số 213-QĐ/TW, về chức năng, nhiệm vụ, tổ chức bộ máy của Tạp chí Cộng sản trong thời kỳ mới. Trong đó xác định, Tạp chí Cộng sản là cơ quan lý luận chính trị của Trung ương Đảng Cộng sản Việt Nam, đặt dưới sự lãnh đạo trực tiếp và thường xuyên của Bộ Chính trị, Ban Bí thư, có chức năng nghiên cứu, tuyên truyền, phổ biến, giáo dục lý luận chính trị của Đảng.

Bối cảnh đó đặt ra nhiều vấn đề và yêu cầu mới đối với Tạp chí Cộng sản – cơ quan lý luận chính trị của Ban Chấp hành Trung ương nói chung và đối với Chi bộ Ban Kinh tế nói riêng. Để nâng cao chất lượng các bài viết về kinh tế trên các ấn phẩm của Tạp chí Cộng sản, nhiệm vụ chính trị quan trọng nhất trong nhiệm kỳ tới, cần xác định các phương hướng chính sau đây:

Một là, nắm vững đường lối phát triển kinh tế của Đảng. Thực hiện đường lối phát triển kinh tế đúng đắn sẽ mở đường tạo cho sự tăng trưởng kinh tế được bền vững. Để làm được điều đó, phải có nhiều bài viết làm sáng rõ chủ trương đường lối phát triển kinh tế của Đảng, Nhà nước. Đặc biệt bốn đột phá Nghị quyết số 57 của Bộ chính trị về thúc đẩy khoa học công nghệ và đổi mới sáng tạo; Nghị quyết số 59 về chủ động hội nhập quốc tế sâu rộng (đã được quán triệt học tập); Nghị quyết số 68 về phát triển mạnh mẽ khu vực kinh tế tư nhân; và Nghị quyết số 66 về đổi mới toàn diện công tác xây dựng, thi hành pháp luật. Đây là phương hướng chung, phương hướng tổng quát, đòi hỏi nghiên cứu kỹ, làm sáng rõ cơ sở lý luận và thực tiễn của từng điểm, nhằm góp phần nâng cao nhận thức, tạo sự đồng thuận trong xã hội, trên cơ sở đó các cấp, các ngành, các địa phương chủ động, sáng tạo vận dụng một cách hiệu quả vào quá trình phát triển của đất nước.

Hai là, nghiên cứu, tuyên truyền nội dung, bước đi, lộ trình và biện pháp phát triển kinh tế phù hợp với thực tiễn nước ta. Để tránh các nguy cơ chệch hướng, bảo đảm tính định hướng và phát triển bền vững, trong thời gian tới cần sâu nghiên cứu, tuyên truyền giúp bạn đọc hiểu rõ: đâu là những nội dung, đâu là các nhiệm vụ, đâu là những nguyên tắc của quá trình xây dựng và phát triển nền kinh tế thị trường định hướng xã hội chủ nghĩa. Để làm tốt nhiệm vụ này, cần có chuyên đề, hệ thống bài viết sâu về nội dung, nhiệm vụ, nguyên tắc cho quá trình phát triển của nước ta hiện nay.

Đặc biệt, bên cạnh bài nghiên cứu, tuyên truyền về quá trình và con đường phát triển kinh tế trong những đổi mới, cần tập trung làm rõ chủ trương đổi mới và con đường phát triển kinh tế của Đảng là đúng đắn, là tất yếu trong quá trình toàn cầu hóa và hội nhập quốc tế. Đồng thời, nghiên cứu tuyên truyền về hình thức, bước đi, sự cân nhắc, xác định lộ trình phát triển để thấy sự thận trọng, đúng sai trong quá trình phát triển kinh tế của nước ta.

Ba là, gắn việc tuyên truyền với nghiên cứu, đề xuất giải pháp để nâng cao chất lượng và hiệu quả của tăng trưởng kinh tế. Chọn đúng vấn đề cần nghiên cứu, đề xuất được các giải pháp, hoặc nêu lên các gợi ý nghiên cứu, các khuyến nghị để nâng cao hiệu quả phát triển kinh tế của đất nước. Chọn được cách thể hiện để thu hút và mở rộng đối tượng độc giả đến với các thông tin, quan điểm chính thống của Đảng và Nhà nước về phát triển kinh tế. Phát huy hiệu quả, thế mạnh của từng loại ấn phẩm để tạo thành sức mạnh chung trong nghiên cứu, tuyên truyền về kinh tế trên các ấn phẩm của Tạp chí Cộng sản trở thành kênh thông tin hữu ích, tin cậy đối với độc giả. Ngoài ra còn phải biết lắng nghe, thu hút ý kiến của chuyên gia, nhà quản lý, người dân đóng góp sáng kiến, phản hồi những vấn đề đã và đang đặt ra trong thực tế. Chính ý kiến phản hồi này mới có giá trị thực tế to lớn, mới làm nền tảng cơ bản cho giải pháp nhằm nâng cao hơn nữa chất lượng tăng trưởng kinh tế, đẩy mạnh và hiệu quả quá trình cơ cấu lại nền kinh tế.

Bốn là, đa dạng hoá hình thức chuyển tải, tuyên truyền về kinh tế đáp ứng đối tượng độc giả. Đây là một yêu cầu quan trọng, nhưng khó, bởi mỗi đối tượng độc giả khác nhau có một yêu cầu khác nhau, một kỳ vọng khác nhau vào các ấn phẩm này. Cũng cùng một nội dung, một bài viết, nhưng cán bộ nghiên cứu nhận xét tính lý luận, nghiên cứu của bài viết chưa cao, vì muốn tìm thấy thông tin sâu, để từ đó có thể nghiên cứu, đưa ra những dự báo, đề xuất. Trong khi đó, cán bộ, đảng viên ở địa phương, cơ sở lại cho rằng, bài viết có tính lý luận quá cao so với trình độ của cán bộ cơ sở, vì thế khó đọc. Cán bộ địa phương cơ sở muốn tìm vấn đề mình đang gặp phải và lời giải trực tiếp. Ngoài ra, trong quá trình hội nhập sâu rộng vào nền kinh tế thế giới, nhưng vẫn giữ được định hướng xã hội chủ nghĩa, có rất nhiều vấn đề mới, khó nảy sinh, chưa thể có lời giải nếu không qua nghiên cứu, trao đổi, thậm chí xuất hiện ý kiến khác nhau trong tiếp cận nghiên cứu. Điều này vừa bảo đảm tính dân chủ trong nghiên cứu khoa học, tôn trọng ý kiến khác nhau, tranh thủ nguồn chất xám tư vấn trong nghiên cứu hội nhập kinh tế quốc tế, vừa tạo ra một diễn đàn để các nhà khoa học, nghiên cứu trình bày, bảo vệ các quan điểm của mình một cách có tổ chức, có trách nhiệm.

Trên cơ sở phương hướng đó, trong nhiệm kỳ tới, cần tập trung vào một số giải pháp cụ thể sau:

Thứ nhất, nâng cao trình độ chuyên môn về kinh tế cho các biên tập viên về kinh tế. Tuyên truyền về kinh tế là một trong những lĩnh vực chuyên sâu, đòi hỏi nhà báo thâm nhập vào lĩnh vực kinh tế để tìm hiểu, nghiên cứu và phát hiện vấn đề đang đặt ra, làm rõ và đưa lên công luận. Để có được bài báo chất lượng ngoài tâm huyết, kỹ năng nghề nghiệp thì kiến thức về lĩnh vực kinh tế cũng rất quan trọng. Bởi có hiểu biết sâu thì bài báo trong lĩnh vực này mới có chất lượng, mới có ảnh hưởng sâu sắc đến xã hội.

Thứ hai, tổ chức tọa đàm, hội thảo, hội nghị, liên kết, phối hợp nghiên cứu với bộ, ngành, địa phương. Hội thảo, tọa đàm, các hoạt động nghiên cứu khoa học... là dịp tốt để các cơ quan Trung ương và địa phương phối hợp, hợp tác với nhau nhằm thực hiện và thực hiện hiệu quả, nhằm mở rộng xã hội hóa công tác nghiên cứu tuyên truyền, đặc biệt là lĩnh vực liên quan đến kinh tế. Chất lượng, hiệu quả các cuộc hội thảo tùy thuộc vào sự chuẩn bị công phu, chu đáo, khoa học. Qua các cuộc phối hợp này, có thể chọn được nhiều bài viết hay để tuyên truyền trên các ấn phẩm của Tạp chí và các cơ quan truyền thông khác. Khi các vấn đề đặt ra được tuyên truyền thành chủ đề trên nhiều tờ báo thì hiệu quả tuyên truyền sẽ tăng lên rất nhiều. Sự phối hợp với các bộ, ngành, địa phương và với các cơ quan báo chí khác của Đảng không chỉ làm sâu thêm, hoàn chỉnh thêm nội dung tuyên truyền mà còn đa dạng hóa hình thức tuyên truyền, cập nhật thông tin, kết hợp lý luận và thực tiễn...

Thực tế cho thấy, các cuộc hội thảo nếu được tổ chức nghiêm túc, công phu, thu hút được các nhà nghiên cứu, khoa học, những người hoạt động thực tiễn, để trên cùng diễn đàn hội thảo có thể thu thập được thông tin về một vấn đề từ cách nhìn của người trong cuộc, xuất phát từ lĩnh vực hoạt động của mình. Qua hội thảo đã tổ chức, có thể thấy, người làm thực tế thường có cách nhìn, cách tiếp cận riêng, đặc biệt qua đó góp phần vào xây dựng, hình thành ý tưởng, mô hình tổng kết mới, sáng tạo. Đây cũng là dịp để Tạp chí tăng cường mối quan hệ thân thiết với độc giả, với cộng tác viên - những người vừa góp phần làm nên ấn phẩm, vừa tiêu thụ, góp ý, xây dựng ấn phẩm.

Thứ ba, tạo cơ chế khuyến khích thông tin tuyên truyền trong lĩnh vực này bởi cơ vũ cho sự nghiệp kinh tế của nước nhà là công việc cấp bách, cần được công khai, đáp ứng nguyện vọng của nhân dân và sự nghiệp đổi mới, xây dựng chủ nghĩa xã

hội. Trước hết, đó là cơ chế huy động đội ngũ cộng tác viên có trình độ, tâm huyết gắn bó với Tạp chí. Thực tế cho thấy, các bài viết của cộng tác viên chiếm tới hơn 80% số lượng bài viết, đóng vai trò quan trọng trong tuyên truyền trên các ấn phẩm của Tạp chí Cộng sản nói chung, về lĩnh vực kinh tế nói riêng. Cùng với đó, cần tính toán lộ trình dài hạn trong việc xây dựng và phát triển đội ngũ biên tập viên nói chung và biên tập viên viết về kinh tế nói riêng. Bởi đội ngũ biên tập viên là nhân tố cơ bản và quan trọng nhất, chính họ là người vạch ra kế hoạch hằng năm, từng quý, từng tháng và chịu trách nhiệm thực hiện kế hoạch đó. Chính họ là người chịu trách nhiệm tổ chức, bồi dưỡng đội ngũ cộng tác viên, góp ý với cộng tác viên về đề tài và nội dung thể hiện trong từng bài, biên tập bài do cộng tác viên gửi đến, đồng thời họ cũng trực tiếp tham gia viết bài./.